
Et sår kan være så mangt

SPRÅKSPALTEN

PETTER GJERSVIK

petter.gjersvik@medisin.uio.no

Petter Gjersvik er professor emeritus i hudsykdommer ved Universitetet i Oslo, medlem av Gruppe for norsk medisinsk fagspråk og medisinsk redaktør i Tidsskriftet.

Forfatteren har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir ingen interessekonflikter.

INGEBORG M. BACHMANN

Ingeborg M. Bachmann er professor og avdelingsoverlege ved Hudavdelingen, Haukeland universitetssjukehus.

Forfatteren har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir ingen interessekonflikter.

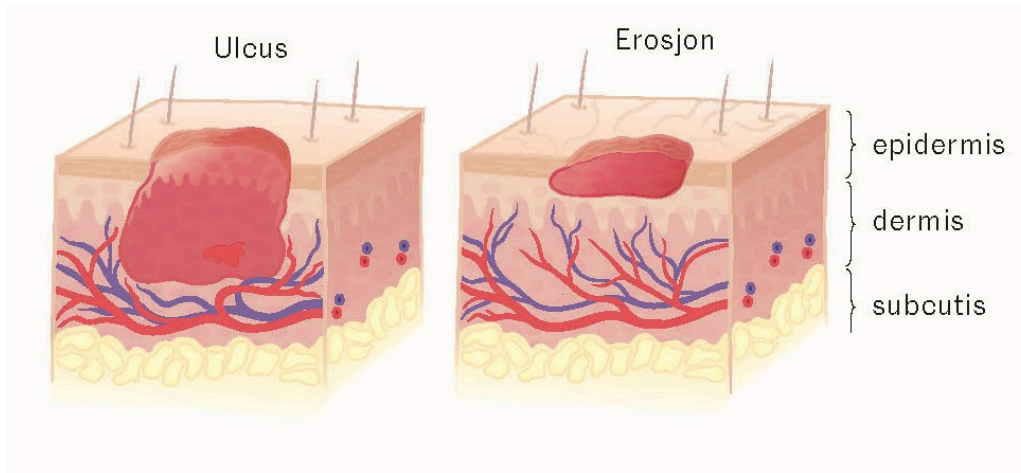
Ordet *sår* har så mange og ulike betydninger i allmennspråket at det ikke er egnet til å beskrive kliniske funn i huden.

Ved en klinisk undersøkelse skal utslett og hudlesjoner beskrives så presist og entydig som mulig. Vi har en rekke ord til disposisjon for å beskrive slike efflorescenser [\(1\)](#).

Ulcus, erosjon og sår

Mye brukt er ord som papel, nodulus, tumor, vesikkel, bulla, urtika, ulcus og erosjon. Dette er betegnelser som er godt definert og vel etablert i norsk og internasjonal dermatologi [\(2, 3\)](#). I norsk allmennspråk vil man heller snakke om knuter, blemmer, vabler og sår. Men disse ordene kan ha mange, usikre og ulike betydninger. Derfor er de uegnet til å beskrive kliniske funn i huden på en presis måte.

Dette gjelder særlig ordet sår. Vår erfaring er at mange pasienter (og noen kolleger) kan bruke ordet *sår* ikke bare om et ulcerus eller en erosjon i huden, men også om svulster og utslett. I klinisk praksis bør vi derfor snakke om ulcerus (flertall: *ulcera*) og erosjoner i huden. Ulcerus betegner et vevstap som går ned i dermis, mens erosjon er et mer overflatisk vevstap som er begrenset til epidermis (figur 1).

Figur 1 Skisse av hud med et ulcerus, der vevstapet går ned i dermis, og en erosjon, der vevstapet er begrenset til epidermis. Illustrasjon: Jeanette Engqvist / Illumedic.

Valg av ord er viktig

Når man beskriver en nodulus eller tumor med erosiv overflate, vil dette gi assosiasjoner til malign sykdom. Brukes ordet *sår* om en slik lesjon på en legg, vil tankene i større grad gå i retning av vaskulær årsak, slik som venøs insuffisiens, aterosklerose og kutan vaskulitt, eventuelt et traume. Tilsvarende er *sår* en feil beskrivelse av et eksematøst utslett, selv om pasienten sier at «det føles sårt». Vår erfaring er at slike feil kan føre til misforståelser og forsinket diagnostikk.

Likevel kan det i noen situasjoner være naturlig å snakke om *sår*, også profesjonelt. Men hvis man velger å bruke ordet *sår*, må det være i en mer overordnet eller uformell sammenheng. Man må være helt sikker på at alle forstår hva man snakker om, det være seg leggsår (*ulcus cruris*), fotsår (*ulcus pedis*), liggesår (*decubitus*), diabetessår eller operasjonssår. Det er heller ingenting å si på at mange sykehus har egne sårpoliklinikker med særskilt kompetanse og ressurser til å hjelpe folk med kroniske leggsår eller andre former for *ulcera* og erosjoner.

LITTERATUR

1. Langeland T. efflorescens (dermatologi). https://sml.snl.no/efflorescens_-_dermatologi Lest 3.3.2026.
2. Fyrand O. Hudsykdommer. Diagnose, pleie og behandling. 4. utg. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2007.

3. Kang S, Amagai M, Bruckner AL et al. red. Fitzpatrick's Dermatology. 9. utg. New York, NY: McGraw-Hill Education, 2019.

Publisert: 11. mai 2026. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.26.0134

Mottatt 30.10.2025, godkjent 8.1.2026.

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 23. juni 2026.